

Zastępca Prezydenta

Miasta Poznania

Egzemplarz nr. 2

ZSS-XVII.1711.7.2019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli : Sprawdzenie warunków i jakości sprawowanej opieki.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli :

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019, poz. 506 j.t.);
2. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. z 2019, poz. 409 j.t.);
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz.U. z 2018 r., poz. 72 j.t.);
4. Zarządzenie nr 636/2017/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 11 września 2017 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań Miasta Poznania, przeprowadzanej z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania.

Jednostka kontrolowana: Zespół Żłobków Nr 1, os. Bolesława Chrobrego 108, 60-681 Poznań.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach: 27 lutego – z przerwami – do 5 kwietnia 2019 r.

Tryb kontroli : zwykły, §18 ust. 2 pkt 1 i ust.3 pkt 2 zarządzenia nr 636/2017/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 11 września 2017 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań Miasta Poznania, przeprowadzanej z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania.

WYNIKI KONTROLI

W wyniku kontroli przeprowadzonej w Zespole Żłobków Nr 1 w Poznaniu w zakresie warunków i jakości sprawowanej opieki ustalono co następuje:

- 1) Zaniżenie obsady opiekunek w zakresie opieki nad dziećmi w grupach, w których przebywają dzieci z niepełnosprawnością w następujących żłobkach:
 - „Krecik” – grupa „Rybki”, w której jest 39. dzieci, w tym jedno niepełnosprawne i 5. opiekunek i grupa „Pszczółki”, w której jest 39. dzieci, w tym jedno niepełnosprawne i 5. opiekunek;
 - „Ptyś” – grupa „Maki”, w której jest 39. dzieci, w tym jedno niepełnosprawne i 5. opiekunek;

- „Balbinka” – grupa „Stokrotki”, w której jest 32. dzieci, w tym jedno niepełnosprawne i 4 opiekunów.

Ustalenia dokonano na podstawie przedłożonej listy ilości dzieci i opiekunów z podziałem na grupy oraz listy dzieci niepełnosprawnych w poszczególnych żłobkach.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 jeden opiekun może sprawować opiekę w żłobku nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a w przypadku gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne maksymalnie nad pięciorgiem dzieci.

2) Brak aktualnych informacji o niekaralności opiekunek z bazy danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym lub za inne przestępstwa. Dla losowo wybranych 19. opiekunek przedłożono aktualne informacje z Krajowego Rejestru Karnego dotyczące 3 osób.

3) W oparciu o przedłożone dokumenty - na podstawie losowo wybranych 21 opiekunek – ustalono, iż spełniają ustawowe wymagania w zakresie kwalifikacji jako opiekunki do pracy w żłobku. W jednym przypadku na stanowisku młodszego opiekuna zatrudniono fizjoterapeutę.

4) Wyżywienie w żłobkach Zespołu odbywa się w oparciu o program „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy”. Dyrektor Zespołu wydała w tej sprawie zarządzenie.

Żłobki Zespołu nie zapewniają przebywającym w nich dzieciom wyżywienia zgodnie z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. Prof. dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie, o czym mowa w art. 22 ww. ustawy.

5) Postanowieniami: Nr 324/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r., Nr 48/2012 z dnia 13 marca 2013 r. i 232/2012 z dnia 13 września 2012 r. Wielkopolski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wyraził zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, w sposób określony we wskazaniach „Ekspertyzy technicznej...”, tzn. w inny sposób niż podany w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, pod wymienionymi w tych postanowieniach warunkami, w budynkach Zespołu Żłobków nr 1 w Poznaniu odpowiednio: w żłobku „Krecik”, „Calineczka” i „Ptyś”. Jednym z warunków było pisemne poinformowanie Komendanta Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu o wykonaniu wszystkich zaleceń zawartych w przedmiotowych postanowieniach. Pismem z dnia 19.05.2014 r. Zespół Żłobków Nr 1 w Poznaniu poinformował Komendanta o wykonaniu zaleceń zawartych jedynie w postanowienia Nr 232/2012 z dnia 13 września 2012 r.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych, kontrolującej nie przedłożono opinii Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu o spełnieniu wymagań przeciwpożarowych budynków Zespołu.

Pismem z dnia 05.03.2019 r. Dyrektor Zespołu Żłobków zwróciła się do Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu o wydanie pozytywnej opinii w sprawie wymagań przeciwpożarowych we wszystkich budynkach Zespołu. Do dnia zakończenia kontroli kontrolującej nie przedłożono przedmiotowej opinii.

Dodać należy, iż pismem nr PZ-5560/28/2012 z dnia 27 lutego 2012 r. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej po dokonaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej wydała negatywną opinię w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego dla wszystkich obiektów Zespołu.

6) Z uwagi na wcześniejszą korespondencję w sprawie opinii spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych – wniosek z dnia 24.10.2011 r. oraz pismo z dnia 25.06.2014 r. skierowane do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – Dyrektor Zespołu Żłobków pismem z dnia 21.03.2019 r. zwróciła się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o przeprowadzenie oględzin i wydanie decyzji stwierdzającej spełnienie wymogów sanitarno-lokalowych pomieszczeń w których prowadzone są żłobki Zespołu.

Pismem nr HD-078/02-14/19 z dnia 02.04.2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu poinformował Dyrektora Zespołu, iż nie widzi podstaw do rozpatrzenia wniosku, podając jako podstawę prawną art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat - bez uzasadnienia.

7) W wyniku wizytacji pomieszczeń zajmowanych przez dzieci w żłobkach Zespołu stwierdzono, iż dana grupa zajmuje po dwa pomieszczenia. Biorąc pod uwagę łączną powierzchnię zajmowaną przez dzieci warunek ww. rozporządzenia w zakresie zajmowanej powierzchni zostaje zachowany za wyjątkiem pomieszczenia zajmowanego przez grupę „Maki” w żłobku „Ptyś”.

Natomiast w sytuacji jeżeli wszystkie dzieci przebywają w jednym z tych pomieszczeń warunek ten nie zostaje zachowany, bowiem powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko powyżej 5. dzieci jest mniejsza niż 2,5 m².

Kontrolująca podczas wizytacji placówek Zespołu Żłobków zaobserwowała, iż leżakowanie dzieci danej grupy odbywa się w jednym pomieszczeniu pomimo tego, iż każda grupa zajmuje po dwa pomieszczenia, o czym mowa powyżej w niniejszym protokole.

8) W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w żłobku „Ptyś” - łazienka przynależna do grupy „Bławatki” i „Maki” oraz w żłobku „Calineczka” łazienka przynależna do grupy „Motylki” ściany pokryte są glazurą poniżej 2m, co jest niezgodne z warunkami dotyczącymi lokali żłobków określonymi w ww. rozporządzeniu;

9) Na podstawie losowo wybranych zabawek z list sporządzonych przez placówki stwierdzono, iż część zabawek nie posiadała oznakowania CE. Według ustnych oświadczeń pracownika żłobka „Krecik” i dyrektorów pozostałych placówek część zabawek będących na stanie placówek były zakupione w latach wcześniejszych, sprzed obowiązywania wymogów ww. rozporządzenia. Brak tych oznakowań jest również wynikiem zniszczenia i usunięcia znaku z uwagi na częste i długotrwałe ich używanie. Są jednak bezpieczne dla dzieci, co stwierdzono na podstawie oględzin i oświadczeń dyrektorów. Część wybiórczo sprawdzonych zabawek posiadało na sobie oznakowanie CE. W toku kontroli ustalono, iż w Zespole Żłobków Nr 1 przyjęto praktykę wycinania z kartonów zakupionych zabawek certyfikaty z pominięciem wizerunku zabawki, co uniemożliwiło ich identyfikację.

Od kilku lat zakupy zabawek dokonywane są w firmie Moje Bambino sp. z o.o. sp.k. w Łodzi, której Prezes Zarządu pismem z dnia 10.04.2015 r. złożył oświadczenie, iż produkty z oferty firmy wymagające oznakowanie CE posiadają taki znak i są zgodne z przepisami. A ponadto, że produkty plastyczne (m.in. kleje, kredki, plastelina, farby) oraz artykuły papiernicze są bezpieczne dla dzieci i spełniają obowiązujące wymagania.

Według oceny kontrolującej do dowodu zakupu zabawek, bądź sprzętu, winien być dołączony certyfikat, bądź atest higieniczny z ich wizerunkami, co pozwoli na weryfikację danego zakupu z właściwym certyfikatem lub atestem;

Ponadto stwierdzono, co następuje:

10) Szkolenie opiekunów żłobków Zespołu w zakresie udzielania dzieciom pierwszej pomocy zostało przeprowadzone w grudniu 2018 r. przez firmę zewnętrzną;

11) Z uwagi na wcześniejszą korespondencję w sprawie opinii spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych – wniosek z dnia 24.10.2011 r. oraz pismo z dnia 25.06.2014 r. skierowane do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych – Dyrektor Zespołu Żłobków pismem z dnia 21.03.2019 r. zwróciła się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o przeprowadzenie oględzin i wydanie decyzji stwierdzającej spełnienie wymogów sanitarno-lokalowych pomieszczeń w których prowadzone są żłobki Zespołu.

Pismem nr HD-078/02-14/19 z dnia 02.04.2019 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu poinformował Dyrektora Zespołu, iż nie widzi podstaw do rozpatrzenia wniosku, podając jako podstawę prawną art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat - bez uzasadnienia;

12) Wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m;

13) Lokale poszczególnych żłobków są utrzymane w czystości, porządku i w odpowiednim stanie;

14) w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych:

- podłoga i ściany są wykonane z materiałów łatwych do utrzymania w czystości;

- ściany do wysokości co najmniej 2 m są pokryte materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci.;

15) Pościel i leżaki są wyraźnie oznakowane, przypisane do konkretnego dziecka;

16) W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;

17) Instalacja elektryczna jest zabezpieczona przed dostępem dzieci, bądź jest zainstalowana znacznie powyżej ich wzrostu;

18) W pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C, co stwierdzono na podstawie odczytu pomiarów z zainstalowanych tam termometrów;

17) Jest zapewniony dostęp do węzła sanitarnego z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci, co najmniej 1 miska ustępowa na nie więcej niż 20 dzieci i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci, które dostosowane są do wzrostu dzieci; jest zapewniony brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do mycia ciała dziecka, a w

urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody, jest zapewnione mydło w płynie i jednorazowe ręczniki;

18) Są zapewnione stanowiska do przewijania dzieci;

19) Są zapewnione miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej – szatnie z których korzystają tylko dzieci, każde dziecko ma oznaczona dla siebie szafkę z przypisanym numerem;

20) Meble dostosowane są do wymagań ergonomii;

21) Wyposażenie posiada atesty i certyfikaty;

22) Jest zapewniona możliwość otwierania wszystkich okien;

23) Pomieszczenia przeznaczone na pobyt dzieci są wietrzone w ciągu dnia kilka razy – wg oświadczeń Dyrektorów żłobków; wietrzenie zostało zaobserwowane przez kontrolującą także podczas wizytacji żłobków;

24) W pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą – pisma z dnia 30.11.2016 r. ELEKTRO-ERMO-SERWIS Zakład Elektroinstalacyjny Sławomir Kaczmarek w Poznaniu;

25) Apteczki znajdujące się w pomieszczeniach przy danej grupie wyposażone są w bandaż, plastry z opatrunkiem, wodę utlenioną, gazę jałową, opatrunki jednorazowe i termometry bezdotykowe do mierzenia temperatury ciała oraz instrukcję obsługi apteczki. Natomiast instrukcje udzielania pierwszej pomocy znajdowały się w skrzynkach stanowiące apteczki, holu głównym żłobka, a w jednym przypadku w pokoju socjalnym. Dyrektor Zespołu Żłobków Nr 1 w Poznaniu wydała Zarządzenie nr 7/2013 z dnia 09.04.2013 r. w sprawie wyposażenia punktów pierwszej pomocy w żłobkach. Po analizie treści zarządzenia kontrolująca poddała w wątpliwość jego treść w zakresie zapisu dotyczącego wyposażenia apteczek w wodę utlenioną i jodynę, bowiem zgodnie z powszechnie dostępną wiedzą na temat zdrowia środki te mogą powodować podrażnienie. Jako niezbędne wyposażenie każdej apteczki wyróżnia się m.in. takie elementy jak: nożyczki, rękawiczki lateksowe, chusty trójkątne, koc termiczny i maska do oddychania usta-usta. Według oceny kontrolującej wyposażenie apteczek w żłobkach jest niewystarczające z uwagi na brak w nich ww. elementów;

26) W żłobkach Zespołu w 2018 r. do dnia kontroli nie było dzieci karmionych mlekiem matki, jednakże placówki zapewniają właściwe warunki do przechowywania i podawania mleka matki. W powyższej sprawie Dyrektor Zespołu Żłobków Nr 1 w Poznaniu wydała Zarządzenie nr 8/2014 z dnia 22.05.2014 r.;

27) Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do jego wieku, odbywa się na podstawie miesięcznych i tygodniowych planów zajęć sporządzanych dla poszczególnych grup wiekowych. Dyrektor Zespołu Żłobków Nr 1 w Poznaniu wydała Zarządzenie Nr 3/2013 z dnia 10.03.2013 r. w sprawie zasad pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej, na mocy którego zobowiązała opiekunów do opracowywania planów zajęć z dziećmi. Plany dostosowane są do wieku dzieci. W grupie wiekowej od 20. tygodnia życia do 18. miesiąca

życia obowiązują miesięczne plany zajęć, powyżej 18. miesiąca życia dodatkowo plany tygodniowe. Programy zajęć z dziećmi poszczególnych żłobków ujęte w planach za miesiące: styczeń, kwiecień, lipiec, listopad 2018 r. oraz luty 2019 r stanowią załączniki do niniejszego protokołu.

Szczegółowy opis w zakresie funkcjonowania poszczególnych pałcówek i wyposażenia ich lokali został ujęty w części „Ustalenia” niniejszego protokołu.

ZALECENIA

1. Należy zapewnić właściwą obsadę w zakresie opieki nad dziećmi w grupach, w których przebywają dzieci z niepełnosprawnością w następujących żłobkach:

- „Krecik” – grupa „Rybki” i grupa „Pszczołki”,
- „Ptyś” – grupa „Maki”,
- „Balbinka” – grupa „Stokrotki”.

2. Należy przestawić dokumenty wszystkich osób zatrudnionych do wykonywania pracy lub świadczących usługi w żłobkach Zespołu potwierdzające o niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz o niekaralności za inne przestępstwa umyślne.

3. Należy zatrudniać na stanowisku opiekuna osoby posiadające kwalifikacje zgodnie z wymogami przepisów ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

4. Należy zapewnić wyżywienie w żłobkach Zespołu zgodnie z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. Prof. Dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie.

5. Należy uzyskać opinię Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu o spełnieniu wymagań przeciwpożarowych budynków Zespołu.

6. Należy zapewnić w żłobkach Zespołu powierzchnię każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt dzieci zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. Projekt dostosowania pomieszczeń do wymogów ww. rozporządzenia należy przesłać do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych do 31.08.2019 r.

7. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w żłobku „Ptyś” przynależnych do grupy „Bławatki” i „Maki” oraz w żłobku „Calineczka” przynależnym do grupy „Motylki” należy pokryć ściany do wysokości co najmniej 2m materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych.

8. Do dowodów zakupu mebli, zabawek oraz artykułów przeznaczonych na zajęcia edukacyjne należy załączać certyfikaty, bądź atesty higieniczne z wizerunkami - celem właściwej weryfikacji poszczególnych pozycji zakupionego towaru. Wyposażenie nieposiadające atestów lub certyfikatów, także zabawki niespełniające wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz nieposiadające oznakowania CE należy usunąć.

9. Apteczki żłobków Zespołu należy wyposażyć w podstawowe środki opatrunkowe i podstawowe środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy.
10. Przedłożyć do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych do 31.08.2019 r. harmonogram działań, które należy podjąć w celu dostosowania funkcjonowania żłobków Zespołu do wymagań określonych w ww. rozporządzeniu.

Zgodnie z § 52 Zarządzenia nr 636/2017/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 11 września 2017 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań Miasta Poznania, przeprowadzanej z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania, oczekuję informacji o sposobie wykonania zaleceń lub przyczynach ich niewykonania. Informację dot. punktu 10 proszę przekazać do 31.08.2019 r. a pozostałych zaleceń w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia za pośrednictwem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

POUCZENIE

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

- egzemplarz nr 1 – dla kierownika jednostki - Dyrektora Zespołu Żłobków Nr 1 w Poznaniu, os. Bolesława Chrobrego 108, 60-681 Poznań,
- egzemplarz nr 2 - dla Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

Poznań, dnia 14 sierpnia 2019 r.

.....
ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA POZNANIA
Jędrzej Solarski

Podpis Zastępcy Prezydenta
Miasta Poznania

